

دانشگاه علوم پزشکی

اداره سلامت میانسالان
دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس

وزارت بهداشت، درمانی و ایران

معاونت بهداشت

هفته ملی سلامت بانوان (سبا) ۱۴۰۱

"سلامت زنان، بنیان خانواده سالم و جامعه جوان"

«مادری و اشتغال»

گذر به مادری تجربه جدید و منحصر به فردی برای زنان است. این تجربه در بستر گذار باروری با تغییراتی همراه است. پس از انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷، بر مادر شدن به منزله نقش اصلی زنان تاکید بیشتری شد. همزمان دسترسی به تحصیل برای همه طبقات اجتماعی نیز، فراهم شد. به گونه ای که خانواده های روستایی ترغیب شدند فرزندان خود را به مدرسه بفرستند و تحصیلات به بخش مهمی از زندگی زنان تبدیل شد زیرا تحصیلات برای زنان راهی برای کسب احترام و منزلت اجتماعی است. مادری همچنان به عنوان یک موقعیت ارجمند توسط بیشتر زنان ستایش می شود. اکثر زنان مادری را با ارزش می دانند و معانی مد نظرشان را از طریق ارتباط شان با اشکال مادری قدرتمند و همچنین تجارب مراقبت از خانواده و روابط خویشاوندی تنظیم می کنند.

شواهد موجود مبتنی بر تلاش در جهت حفظ تعادل بین تعهدات خانوادگی و کاری مشارکت کنندگان، بر الویت مادر شدن آنها تاثیر می گذارد اما ارزش آنها برای نقش مادری را کاهش نمی دهد. چرا که مادر شدن یک امر کاملاً عاطفی و پر از عشق و محبت است علاوه بر این مادر شدن به اضافه شدن ابعاد جدیدی به شخصیت مادر کمک می کند. امروزه دیگر جنبه های اقتصادی برای فرزندآوری مهم نیست بلکه آنچه برای مادران شاغل حائز اهمیت است بعد عاطفی داشتن فرزند، رسیدن به تکامل در ابعاد مختلف و رفع برخی نیازهای اجتماعی از جمله طی کردن روند طبیعی زندگی، معنا بخشی به ازدواج، بقای نسل، مبرا شدن از ناباروری و وقت گذراندن در ایام پیری با فرزند و نوه است.

زنان شاغل علاوه بر اینکه مادر شدن را امری اختیاری می دانند معتقدند مادر بودن لذت های بسیاری دارد و یک تجربه بی پایان و بی بازگشت است و آنها هیچ گاه خود را از این تصمیم محروم نخواهند کرد. این امر نشان دهنده ریشه دار بودن این تفکر بین آحاد جامعه و زنان شاغل است که یک زن خوب حتماً مادر است و یک ازدواج موفق، ازدواجی است که ثمره آن فرزند باشد و مادر شاغل هم می تواند یک مادر کافی باشد.

گرچه مادران شاغل ممکن است با مشکلاتی در نقش آفرینی در فعالیت های اجتماعی داشته باشند ولی امروزه مادر خوب و کافی به طور انکار ناپذیری با مشارکت در بازار کار مرتبط است. امروزه مادری به معنای مادر کافی شناخته می شود که علاوه بر وظایف خانه داری و مادری، هم برای رشد و تعالی استعداد های شخصی و اجتماعی خویش و هم برای کمک در تامین معاش خانواده، در عرصه های شغلی نیز نقش آفرینی کند. امروزه زنان با داشتن تحصیلات بالا خود را منحصر به خانه و خانه داری نمی دانند و تمایل دارند هر چه بیشتر و موثرتر به عرصه های اجتماعی وارد شوند و تخصص و مهارت خود را بالفعل کنند ولی ممکن است به دلیل وظایف مختلف به یک فرزند اکتفا کنند که مشکل فوق نیز با روی کار آمدن قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و مزایای آن برای زنان و مادران ایران تا حد زیادی برطرف شده است. از جمله تشویقی های مرتبط از قبیل یک کاهش شیفت شب مادران، مرخصی روز مادر و ... چرا که این قانون تمرکز بر فرزندآوری و کرامت مادری دارد.